

v boji proti najzávažnejším chorobám pečene – vírusovým hepatitídám (1). V tomto snažení je potrebná ba dokonca nevyhnutná **spolupráca hepatológov a praktických lekárov.**

Národné referenčné centrum pre liečbu chronických hepatítid sa pripája k výzve EASL a Európskej únie „Váž si svoju pečeň“. Je pripravené presadzovať princípy kvalitnej a efektívnej primárnej a sekundárnej prevencie, predovšetkým v záujme ochrany a návratu zdravia pacientov s chorobami pečene. Úzka a definovaná spolupráca s praktickým lekárom je základným predpokladom a môže prispieť k naplneniu tejto výzvy.

prof. MUDr. Jozef Holomáň, CSc.
Ústav farmakológie a klinickej farmakológie Slovenskej zdravotníckej univerzity a Národné referenčné centrum pre liečbu chronických hepatítid
Limbová 12, 833 03 Bratislava
e-mail: jozef.holoman@szu.sk

Literatúra

- Holomáň J. Európska iniciatíva v boji proti chorobám pečene „Chrán si svoju pečeň“. Medicínsky monitor 2007; 4: 13.
- Holomáň J, Belovičová M. Hepatológia v ambulancii praktického lekára. XXXV. májové hepatologické dni. Tále 2007; Abstrakty 18.
- Belovičová M, Holomáň J. Diéta pri chorobách pečene. Bratislava; Liek a pečeň 2007; 62 s.
- Glasa J, Skladaný L, Holomáň J. Liečba chronickej vírusovej hepatitídy C. Metodický list racionálnej farmakoterapie 2004; roč. 8: 3–4.
- Manov I, Motanis, H, Frumin I et al. Hepatotoxicity of anti-inflammatory and analgesic drugs: ultrastructural aspects. Acta Pharmacol Sin 2006; 27: 259–272.
- Tan HH, Onq WM, Lai SH et al. Nimesulide – induced hepatotoxicity and fatal hepatic failure. Singapore Med 2007; 48: 582–585.
- Belovičová M, Hrušovský Š, Piják M. Liekové poškodenie nimesulidom u pacientky s autoimunitnou hepatitídou. Lek Obz 2006; 55 (7–8): 341–344.
- Zima M: Nealkoholová steatohepatitída. Gastroenterológia pre prax 2006; 5: 7–13.
- Sanchez NM, Arrese M, Valdes DZ, Uribe M: Current concepts in the pathogenesis of nonalcoholic fatty liver disease. Liver International 2007; 27: 423–433.
- McCullough AJ. Nonalcoholic fatty liver disease. In: Weinstein WM, Hawkey CJ, Bosch J. Clinical Gastroenterology and Hepatology. J Elsevier Mosby 2005: 647–657.
- Marchesini G. NAFLD: A critical appraisal by the clinician. EASL Postgraduate Course 2007; The microscope at the bedside: 10–15.
- Wong T, Lee SS. Hepatitis C: a review for primary care physicians. CMAJ 2006; 174: 649–659.
- Holomáň J, Belovičová M. Manažment pacientov s chronickou hepatitídou B a C. Konferencia s medzinárodnou účasťou. BORDERNET Štrbské Pleso 27.09.-29.09.2007: Zborník abstraktov.
- Glasa J, Oltman M, Holomáň J. Liečba chronickej vírusovej hepatitídy B. Metodický list racionálnej farmakoterapie 2004: ročník 8 (6–7).
- Glasa J, Glasová H. Drug-induced liver injury. Progr Hepato-Pharmacol 1999; 4: 5–33.
- Simon JB. Drug – Induced Liver disease. www.gastrosource.com/GITextbook/chapter14/1. 19.03.2008
- Hrušovský Š. Praktická hepatológia. 1. vyd. Bratislava: Herba 2004; 232 s.
- Belovičová M, Hrušovský Š, Tuharský J, Mornárová I, Demeš M. MARS – nádej pre pacientov so zlyhaním pečene – 1. slovenské skúsenosti. Vnitřní Lék 2005; 51 (10): 1196–1197.
- Mornárová I, Tuharský J. Možnosti mimotelovej podpory zlyhávajúcej pečene na jednotke intenzívnej starostlivosti. Lek Obz 2005; 54 (1): 27–29

HEP HELP KLUB

Občianske združenie HEP HELP KLUB je nezávislá, dobrovoľná, nepolitická a otvorená organizácia. Jeho poslaním je podpora vzdelávania a rozširovania odborného poznania v oblasti medicíny a verejného zdravotníctva so zameraním na problematiku chorôb pečene, zvlášť vo vzťahu k právam a povinnostiam pacientov s chorobami pečene.

Via pract., 2008, roč. 5 (4/5): 184

Občianske združenie HEP HELP KLUB vzniklo 22. júna 2006. Svoju činnosť zabezpečuje prostredníctvom regionálnych sekcií.

Hlavné ciele združenia sú:

- výchovno-vzdelávacia a osvetová činnosť,
- organizácia odborných a vzdelávacích aktivít,
- podpora účasti na pracovno-ozdravných pobytoch, konferenciách a ostatných aktivitách,
- nadväzovanie spolupráce s príbuznými domácimi a zahraničnými pacientskymi združeniami.

Stanovené ciele realizujeme nasledovne:

- organizujeme odborné prednášky so zameraním na choroby pečene,

- šírime poznatky o hepatitíde B a C so zámerom dosiahnuť porozumenie a zlepšiť informovanosť širokej verejnosti,
- organizujeme sympóziá (napríklad pri príležitosti Svetového dňa hepatitídy), semináre a workshopy,
- podporujeme regionálnu, národnú a medzinárodnú výmenu skúseností,
- medializujeme problematiku ochorenia (prevencia, infikovanie, liečba, dispensár na hepatitídu B a C) účasťou na tlačových konferenciách a vystúpeniami v masmédiách a v tlači,
- zapájame sa do medzinárodnej výmeny skúsenosti v pacientskych kluboch zameraných na choroby pečene.

Prijatím nášho združenia do Európskej asociácie pacientov s ochorením pečene – ELPA, ktoré sa uskutočnilo 24.4.2008 v Miláne, začíname našu činnosť rozvíjať aj na medzinárodnej úrovni.

Hep Help Club

www.hephelpklub.com

Tel.: 0905 32 00 39

Plavecký Štvrtok č. 199, 900 68 Plavecký Štvrtok

Číslo účtu: 2621070158 /1100

Ester Ďuráková

predsedníčka Hep Help Club SR
Plavecký Štvrtok č. 199,
900 68 Plavecký Štvrtok
e-mail: vesna@nextra.sk